Bibliotecа Națională a Republicii Moldova

VOCEA POPORULUI

SĂPTĂMÎNAL
AL SINDICATELOR
DIN MOLDOVA

Fondat
în februarie 1990

MARȚI,
26 MAI 1992
Nr. 19 (110)
Prețul 1 rublă

PREȘEDINTELUI FEDERAȚIEI RUSE Boris ELȚIN

SOVIETULUI SUPREM AL FEDERAȚIEI RUSE

FEDERAȚIEI SINDICATELOR INDEPENDENTE DIN RUSIA

La 19 mai 1992, unitățile armatei a 14-ea a Federației Ruse, dislocate pe teritoriul Republicii Moldova, au procedat la forme fățișe de susținere armată a forțelor separatiste, reducînd la zero toate eforturile de reglementare a conflictului pe cale pașnică.

Agresiunea militară împotriva poporului republicii suverane nu numai că a pus la îndoială sinceritatea afirmațiilor conducerii Rusiei despre neamestecul ei în afacerile interne ale statului independent Moldova, dar a cauzat și numeroase victime umane, distrugerea în masă a caselor de locuit și a obiectelor cu destinație de producție. Mii de oameni au devenit refugiați. Au încetat lucrările agricole. Pe zi ce trece economia republicii suferă daune ireparabile.

Prezidiul Consiliului Federației Sindicatelor Independente din Moldova califică acțiunile armatei a 14-ea și tăcerea conducerii Federației Ruse drept încălcare gravă a normelor dreptului internațional și se adresează către Președintele Federației Ruse B. N. Elțin, către Parlamentul și sindicatele Rusiei să întreprindă măsuri decisive, adecvate situației ce s-a creat, ca să pună capăt intervenirii armatei a 14-ea, în afacerile interne ale Republicii Moldova, să fie scoase formațiunile militare ale Federației Ruse de pe teritoriul Moldovei și să fie reglementat conflictul cu mijloace politice.

Prezidiul Consiliului Federației Sindicatelor Independente din Moldova

STRINGENT

De ce au pierit dinozaurii?

(FIINDCĂ PREA SE MÎNDREAU CU ERA MEZOZOICĂ!)

SEARA zilei de 19 mai curent — odată cu ieșirea din cazarme a armatei a 14-ea — a dat prilej de triumf tovarășului A. Vartic și C° — tuturor acelora care l-au zătrit și huiduit pe M. Druc (mai ales cu privire la inițierea creării gărzii naționalle — dacă cititorul n-a uitat, divizia «Tiras-Tighina» fusese creată, și poate că am fi putut evita multe din problemele actuale, dacă n-ar fi fost dizolvată!). Mă întreb — ar fi căpătat oare conflictul de la Nistru amploarea actuală dacă l-am fi ascultat pe Druc, cel puțin în privința asta?..

Zic «tovarășului», fiindcă lichidînd garda națională (unul din inițiatorii creării căreia a fost tot același A. Vartic — bizară hamelionitate!), noi am sporit șansele separatismului.

Evident, după toate motivele aflate la suprafață ale conflictului — etnic, economic, personal sau impersonal etc — se întrevede clar (specificul politicii) principalul, însă nu și unicul, adevăratul motiv politico-ideologic — cel de confruntare între forțele bolșevismului ortodox — ultima insulă, rezervație a căreia o reprezintă Transnistria noastră acaparată de către satrapii coimperialiști — și forțele antiimperiale ale Moldovei, ce tinde să-și recapete existența adecvată.

Dar situația se agravează prin faptul că sindromul bolșevic este cultivat pe un sol deosebit de fertil pentru tot soiul de «colți de balaur», anume — ambiția de mare putere a șovinismului național rus (acest «fenomen» a fost analizat în detalii la un nivel științific considerabil de către patriarhul bolșevismului Lenin, dar — cu totul în alte scopuri, deși pragmatice...). Să ținem cont, în legătură cu aceasta, de faptul că efectivul forțelor armate moștenite de la ex-URSS în marea majoritate este constituit din persoane de naționalități slave: ruși, ucraineni, bieloruși. Cu atît mai mult că în ultimii ani, în legătură cu suveranizarea fostelor republici sovietice, tinerii de alte naționalități, dacă au și fost recrutați în armata imperială, apoi în număr foarte redus.

Deci, armata a 14-ea, preponderent slavă, supusă comandamentului de la Moscova (fiind parte a Armatei Naționale a Rusiei) are două motive pentru a fi întreprins ofensiva actuală: a) ordinul de sus (indiferent de la cine vine — Netkaciov și Șaposnikov...) și b) emoțiile proprii, personale ale fiecărui ostaș al acestei formațiuni militare, bazate pe șovinismul menționat mai sus (deși nu este exclus că multor dintre ei asemenea sentimente le sînt străine). Dar, pe de altă parte, ei pot fi impulsați de instinctul feroce de a pune arma în funcțiune — dorința eternă a junimii de a se juca de-a eroii... În modul acesta, armatei a 14-ea nu prea i-au rămas frîne, care ar putea s-o facă să se abțină de la participarea în evenimentele, deși violente, dar care au loc pe teritoriul unui stat suveran, unde tot încă se mai află această armată — deja de ocupație. Așadar, piedica de siguranță a armei fiind scoasă, ce poate opri apăsarea pe trăgaci?

Intervenirea Moscovei? Sau a comunității internaționale? Eu cred că nici una din ele aparte, ci doar eforturile comune...

Evenimentele petrecute la 19 mai, ora 18.00 (locală), trebuie să le servească drept avertizare serioasă atît popoarelor ex-U.R.S.S., cît și Occidentului și oricăror altora, cu cine au de-face în persoana (juridică) a Rusiei, în primul rînd a conducerii ei de origine nomenclaturistă de partid, dar ignorantă în chestiunile economiei, care vrea să-și camufleze incapacitatea de a scoate din impasul economic și social ceea ce a mai rămas din fostul imperiu (am în vedere Federația Rusă) prin agresivitate externă — năluca dușmanului de dinafară — această sperietoare de întotdeauna a bolșevismului, folosită în calitate de supapă pentru reglarea presiunii sociale — foarte înalte la moment în Rusia.

E și de înțeles — Moldova atîta timp le-a servit drept bază de aprovizionare, și încă gratuită, că s-au deprins să ne privească ca pe niște salahori, sortiți să-i deservim — întotdeauna (de cînd ne posedau ca o colonie) noi eram obligați să le expediem mai că toată producția noastră națională (denaționalizată pe atunci), ca ei s-o aprecieze, să-i pună prețul, și apoi să ne reîntoarcă și nouă cîte ceva din cele ce le rămînea de la ospăț.

Acum situația fiind alta, Rusia a rămas cu nimic (adică nu toată Rusia, ci partea ei de mijloc și cea de nord — cea meridională refuză să-i deservească și să fie aservită, însă nu pot ei să se răfuiască înde ei cînd există mai mulți «candidați» la rolul de jertfă în jocul lor de-a restructurarea, mai ales că au la îndemînă Moldova cu «insula» Transnistria..).

În situația aceasta cineva face gestul foarte firesc gîndirii imperiale — arată cu degetul înspre «servii» rebeli (adică noi): «vor suveranitate? d-apoi astea-s pămînturile noastre!..» (să stai să-i asculți, apoi ce numai nu este a lor!.. Aș vrea

(Urmare în pag. 2)

DECLARAȚIA

MINIȘTRILOR AFACERILOR EXTERNE AI REPUBLICII MOLDOVA, FEDERAȚIEI RUSE, ROMÂNIEI ȘI UCRAINEI

Profund îngrijorați de înrăutățirea situației și conștienți de necesitatea prevenirii escaladării conflictului pe teritoriul Republicii Moldova, miniștrii au pronunțat pentru adoptarea următoarelor măsuri urgente:

— respectarea strictă a încetării focului;

— readucerea tehnicii blindate în cadrul armatei a 14-ea;

— reîntoarcerea tuturor formațiunilor militare și a tehnicii de luptă la locurile de dislocare;

— garantarea securității centralei hidroelectrice de la Dubăsari și a altor obiective vitale;

— continuarea desfășurării misiunilor de observatori militari în locurile de confruntare.

Miniștrii împuternicesc Comisia mixtă să pregătească, cu titlu de urgență, un raport privind măsurile care ar putea fi întreprinse în continuare în vederea reglementării conflictului.

Lisabona, 24 mai 1992.

● **Strămutarea accentelor sau adevărul în stil moscovit** pag. 2

● **Guvernul ne încearcă răbdarea. Cam de ce oare?** pag. 3

● **Un film-spion** pag. 4

● **Convenția ecologică interstatală: probleme, probleme...** pag. 5

Vom recuceri tot ce am avut pînă la zidul din Berlin

Desen de Valeriu CURTU